

Sygn. akt: I C 361/16 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Michał Siemieniec
Protokolant:	sekretarka Weronika Chmiest

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. w Olkuszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. C.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanej A. C. kwotę 137,00 (sto trzydzieści siedem 00/100) złotych tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 11 stycznia 2016 roku powód (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko A. C., domagając się od niej zapłaty kwoty 164,18 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto powód domagał się zasądzenia od pozwanej kosztów procesu w kwocie 90 złotych, w tym kwoty 60 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania pozwu wyjaśniono, że wierzytelność dochodzona przez powoda wynika z umowy pożyczki pieniężnej stanowiącej kredyt konsumencki, zawartej w formie pisemnej, oznaczonej numerem (...) i wypłaconej w dniu 17 marca 2015 r. Na mocy tej umowy powód wypłacił pozwanej pożyczkę pieniężną w kwocie 1.100 złotych, a pozwany zobowiązał się zwrócić pożyczkę zgodnie z harmonogramem spłat wraz z odsetkami umownymi w wysokości stałej stopy oprocentowania 9 % w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwana zobowiązała się zapłacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 złotych miesięcznie oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390 złotych, która rozdzielana była proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana częściowo z każdą ratą w terminach spłaty rat pożyczki. Zadłużenie pozwanej z tytułu umowy pożyczki na dzień wniesienia pozwu wynosiło, według powoda, 164,18 złotych, na co składały się: kwota 39,65 złotych, stanowiąca sumę niespłaconych rat kapitałowych, kwota 0,53 złotych stanowiąca skapitalizowane odsetki umowne zwykłe, kwota 49 złotych z tytułu kosztów przygotowania i wysyłki monitów, wezwania do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty, kwota 75 złotych z tytułu kosztu przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego. Umowa pożyczki została rozwiązana przez powoda pismem z dnia 14 grudnia 2015 roku za wypowiedzeniem - z uwagi na opóźnienie w spłacie zadłużenia, przekraczające 60 dni - z dniem 28 grudnia 2015 roku.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 3 lutego 2016 roku przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Olkuszu.

Pozwana A. C. w pisemnej odpowiedzi na pozew z dnia 7 lipca 2016 r. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana przyznała, że zawarła z powodem umowę pożyczki, jednakże wobec spłacenia wszystkich rat pożyczki łącznie z opłatami dodatkowymi w łącznej wysokości 1.890,28 zł, powództwo winno zostać oddalone. W odpowiedzi na monit powoda z dnia 21 października 2015 r., wzywający do zapłaty kwoty 251,65 zł, pozwana dokonała przelewu z dnia 12 listopada 2015 r. na kwotę 261 zł, czym ostatecznie spłaciła całość zobowiązania wobec powoda. Jednocześnie pozwana wskazała, że dochodzone pozwem kwoty z tytułu kosztów wezwań do zapłaty i monitów stanowią klauzule niedozwolone, naruszające zasady współzycia społecznego i nie odpowiadają rzeczywistej wysokości ponoszonych przez pożyczkodawcę opłat z tytułu tych czynności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 9 marca 2015 r. A. C. zawarła z (...) S.A. umowę pożyczki nr (...), na mocy której pożyczkodawca udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 1.100 złotych na zasadach określonych szczegółowo w umowie. Roczna stopa oprocentowania została ustalona na 9 %, ilość miesięcznych rat na 7, opłata przygotowawcza, rozdzielona proporcjonalnie do liczby rat na kwotę 390 złotych, opłata administracyjna na 15 złotych miesięcznie. Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę została określona na 1628 zł.

[okoliczności bezsporne]

Punkt 13 umowy pożyczki, sporządzonej na przygotowanym przez pożyczkodawcę wzorcu, zawierał następujące postanowienia: w przypadku opóźnienia klienta w spłacie rat pożyczki pożyczkodawca jest uprawniony do podjęcia działań upominawczo-windykacyjnych zgodnie ze wskazaną niżej kolejnością, których koszt każdorazowo ponosi klient w następującej wysokości: a) koszt przygotowania i wysyłki pierwszego monitu – 25,00 zł, b) koszt przygotowania i wysyłki wezwania do zapłaty – 49,00 zł, c) koszt przygotowania i wysyłki ostatecznego wezwania do zapłaty – 49,00 zł, d) koszt przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego – 75,00 zł.

[dowód: umowa pożyczki, k. 20]

Harmonogram spłaty pożyczki określał, że zadłużenie z tego tytułu miało być spłacane przez pozwaną w następujących terminach: 9 kwietnia 2015 r. – 234,09 zł, 9 maja 2015 r. – 234,82 zł, 9 czerwca 2015 r. – 233,86 zł, 9 lipca 2015 r. – 232,50 zł, 9 sierpnia 2015 r. – 231,45 zł, 9 września 2015 r. – 230,25 zł, 9 października 2015 r. – 229,06 zł.

[dowód: harmonogram spłaty pożyczki, k. 25]

W związku z brakiem zapłaty przez pożyczkobiorcę w terminie ostatniej raty, w dniu 6 listopada 2015 r. pożyczkodawca skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 251,65 zł tytułem raty oraz 49 zł tytułem opłaty za wezwanie do zapłaty.

[dowód: wezwanie do zapłaty, k. 27]

W dniu 12 listopada 2015 r. A. C. dokonała zapłaty na rzecz pożyczkodawcy kwoty 261 złotych.

[dowód: potwierdzenie wykonania przelewu, k. 45]

W dniu 26 listopada 2015 r. powód skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty pozostałej kwoty 39,65 zł oraz kwoty 49 zł tytułem opłaty za kolejne wezwanie do zapłaty.

[dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty, k. 28]

Pozwana nie uiściła kolejnych kwot na rzecz powoda.

[okoliczność bezsporna]

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie jest zasadne. Wyżej opisany stan faktyczny sprawy ustalono w oparciu o dowody z dokumentów, których zgodność ze stanem rzeczywistym nie była kwestionowana. Przystępując do oceny żądania pozwu z punktu widzenia prawa materialnego, należy stwierdzić, że pozwana, zawierając umowę pożyczki (art. 720 § 1 kc), zaciągnęła zobowiązanie spłaty pożyczonej kwoty na warunkach określonych w umowie wraz z uzgodnionymi odsetkami i kosztami ubocznymi. Należy jednak pamiętać, że w sytuacji, gdy umowa pożyczki pomiędzy stronami została sporządzona na przygotowanym przez powoda wzorze, podlega ocenie w świetle art. 385¹ § 1 kc. Zgodnie z tym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Zgodnie z art. 385² kc, oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Na tle stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, brzmienie pkt 13 umowy pożyczki skłania do wniosku, że klauzule w nim zawarte stanowią niedozwolone postanowienia umowne. Klauzule te wprowadzają bowiem opłaty obciążające pożyczkobiorcę, rażąco naruszające interesy tego pożyczkobiorcy – konsumenta i są sprzeczne z dobrymi obyczajami. Wprawdzie można uznać, że dopuszczalne jest wprowadzenie w umowie obowiązku zwrotu przez pożyczkobiorcę kosztów związanych z kierowaniem do niego wezwań do zapłaty, jednakże wysokość tych kosztów musi być usprawiedliwiona okolicznościami i pozostawać w rozsądnej proporcji w stosunku do kwoty pożyczki i innych kosztów związanych z jej udzieleniem. W niniejszym przypadku opłata z tytułu wezwania do zapłaty została określona arbitralnie na 49 złotych za każde wezwanie, 25 złotych za monit, a są to opłaty naliczane obok kolejnej opłaty za przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego (75 złotych). Nietrudno więc zauważyć, że opłaty w kwotach 25 i 49 złotych za monity i wezwania, stanowią swego rodzaju rekompensatę za sporządzenie i doręczenie dłużnikowi pisma. Koszt 25 oraz 49 złotych za samo wystawienie i doręczenie monitu lub wezwania do zapłaty jest rażąco niewspółmierny, tym bardziej, że w umowie przewidziano jeszcze inne opłaty przygotowawcze i administracyjne. W tej sytuacji, nawet, jeśli się uwzględni, że opłata za wezwanie do zapłaty lub monit musi rekompensować wydatki związane z wydrukowaniem pisma, kosztem papieru, koperty, zużytą energią elektryczną, tonerem do drukarki, doręczeniem przesyłki, nie da się przekonująco obronić tezy, że kwota 25 złotych, a tym bardziej 49 złotych jest zgodna z dobrymi obyczajami. Z tego względu klauzule ustanawiające wspomniane opłaty sąd uznał za niedozwolone. A. drugiej z zakwestionowanych klauzul, statuującej opłatę za przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego w wysokości 75 zł również nie budzi wątpliwości. Jak wynika z treści tego postanowienia umownego, jest to rekompensata, jaką powód nalicza sobie z tytułu czynności, które miały miejsce już po wezwaniu do zapłaty, natomiast przed skierowaniem sprawy do sądu. Z tytułu czynności w postępowaniu przed sądem przysługuje wszak powodowi zwrot kosztów procesu. Jak zatem łatwo zauważyć, jedyną czynnością, jaka może tutaj wchodzić w grę jest przekazanie sprawy pełnomocnikowi celem sporządzenia pozwu. Z tych względów także to postanowienie umowne należało w tej sytuacji uznać za niedozwolone. W związku z powyższymi uwagami, należało przyjąć, że pkt.13 umowy pożyczki nie wiąże pozwanej, czyli należy go traktować tak, jakby go w umowie w ogóle nie było. Oznacza to, że powództwo jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 kpc. Zasądzone koszty obejmują: 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 120 zł wynagrodzenia pełnomocnika – radcy prawnego, ustalone w oparciu o § 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz.1804 ze zm).

[SSR M. S.]